

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 6,— per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Jesaja's Kerstpsalm

Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven.

Jes. 9 : 5a

In hoge mate werd de juichtoon beluisterd wanneer onder het oude Israël een kind was geboren. En nog hoger klonk die toon van zielsverrukking wanneer dit kind een zoon was. Immers, in de mannelijke lijn zetzich het geslacht voort. En hoe menigmaal was dit volk in dagen van druk en rampspoed verblijd door een zoon, die God gebruikte als een held om dat volk van zijn vijanden te verlossen.

Gans enig echter is het onderscheid tussen het Kind, waarvan de evangelische Jesaja gewaagt, en alle andere. Ja, 't is alleen om dit enige Kind, Dat geboren is, dat er nog blijdschap kan zijn ten opzichte van andere kinderen. Want van alle kinderen, die geboren worden, kan gezegd worden: Ben-oni — zoon der smarten.

Doch door dit gans enige Kind is het mogelijk om van een Ben-oni, zoals wij daar allen van nature liggen op de vlakke des velds, een Benjamin, een zoon van Gods rechterhand, te worden.

Een Kind is ons geboren, een Zoon ons gegeven.

Het is de aanwijzing niet alleen van het mens worden, maar van het kind worden van de Zoon Gods. Hij, Die het geen roof achtte Gode evengeliek te zijn, legt de glans Zijner majesteit af en wordt kind. Entoch grotelijks onderscheiden.

Hij toch draagt tot in alle eeuwigheid de menselijke natuur in vereniging met Zijn Goddelijke natuur om.

De eeuwige Zoon van God is het vlees geworden Woord Gods. Van eeuwigheid van de Vader gegeven tot verlossing van al de uitverkorenen.

Maar, zo vragen we, waarom moest dan de Verlosser juist kind worden? Waarom kind? Het is toch daarom, omdat wij reeds als kind verdoemelijk voor het aangezicht van een vlekkeloos heilig God zijn. Ja, nog meer. Reeds in de moederschoot rust op ons het heilig ongenoegen Gods, waarvan David klaagt: „'t Is niet alleen dit kwaad, dat roept om straf, neen ik ben in ongerechtigheid geboren”.

Om onze zondige ontvangenis en geboorte te dekken voor het heilig aangezicht Gods moest Hij de weg van ons mens worden en -zijn gaan. Daarom is Hij zo dierbaar voor al Zijn volk, omdat Hij hun in alles gelijk geworden is, uitgenomen de zonde. En is hun daarom een toevlucht van wieg tot graf. Welk een troost voor hen, die een blik leerden slaan in die dierbare Middelaarsgangen. Te weten: nu

is er geen plaats of Christus is daar ook geweest. Hij ligt zowel in deschoot van Maria, als straks in de schoot der aarde.

Welk een diepe vernedering, gelegen als een hulpeloos kind in de schoot van Maria, als een Man van smarten de weg door dit leven betreden, om straks na het bittere lijden en sterven, af te dalen in de donkere diepte des doods. Lees hierover Jesaja 53. De diepste vernedering was Zijn deel. En dat alles om Zijn volk te verhogen. Een wonder, dat de apostel van die grote Borg des verbonds spreekt: „Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alles is verzocht geweest, doch zonder zonde”. Gode zij dank voor zulk een onuitsprekelijke gave.

Een Zoon ons gegeven. Christus is de openbaring van Gods eeuwig welbehagen in verloren zondaren. In Adams kinderen, die de dood en de hel verdiend hebben. Immers, also lief heeft God de wereld gehad, d.i. de wereld der uitverkorenen.

Christus heeft die liefde Gods ons niet verworven, de genade Gods voor ons niet verdiend of afgedwongen, zoals het ten onrechte wel eens wordt voorgesteld. Neen, integendeel. Hij is van die liefde Gods de onuitsprekelijke gave. En van die genade Gods het onmetelijk geschenk. Gelijk Zacharias zingt: „Door de innerlijke bewegingen der barmhartigheid, waarmede ons bezocht heeft de opgang uit de hoogte”.

En gelijk het nu is in de schenking van de Zoon Gods als Borg, zo gaat het ook bij een iedere ziel in de toepassing daarvan. Want deze Borg moet ons gegeven worden uit de hand van de Vader.

Opdat wij zonder krenking van Gods deugden, met voldoening aan al de gerechtigheden Gods, wederom naar Zijn deugd en beeld hersteld worden.

Een Kind ons geboren, een Zoon ons gegeven.

Teer als een kindeke ligt Hij neder in de kribbe van ossen en ezels. God en mens in enigheid des persoons. Armelijk is de omgeving, te gering, naar menselijke schatting. En toch, als we door genade en geloof door de doeken en windsels heen mogen zien ontdekken we in Hem de glans en luister der Goddelijke majesteit. De Schepper schepsel. De Zoon Gods kind.

Die heel de wereld niet omsloot,

Die ligt hier in Maria's schoot.

Geboren uit een vrouw, geworden onder de

VAN DE ADMINISTRATIE

Wij brengen onze jaren door als een gedachte, lezen wij in Ps. 90. Hieraan dachten wij bij het schrijven van deze enkele regels. Als u dit mag lezen, is het jaar 1968 bijna weer ten einde, en dit is het laatste no. in dit vervolgen jaar. De Heere moge ons allen bij het overdenken hiervan de bede leren van de dichter uit dezelfde Psalm: Leer ons also onze dagen tellen, opdat wij een wijs hart mogen bekomen. Ook voor dit laatste no. in 1968 mogen wij vermelden, dat wij weer werden verrast door verschillende giften. Een abonnee uit Z. zond ons f 50,— wat hij vorige jaren ook deed, eveneens f 50,— van N.N. te 's-Gravenzande, en f 25,— van de Mannenvereniging aldaar. Voorts nog een tweetal giften van f 5,— via J. v. Heteren, en verder nog enkele overbetalingen, zodat wij weer in het geheel kunnen verantwoorden f 151,— Hartelijk dank voor zoveel offervaardigheid.

De kwitanties zijn inmiddels verzonden aan hen, die de 3de jaargang nog niet betaalden, en zijn wellicht ook al aangeboden. En daar een enkele abonnee nog in december betaalde, terwijl de kwitanties al verzonden waren, verzoeken wij hierbij: zend de aangeboden kwitantie dan rustig retour. Ook aan onze buitenlandse abonnees verzoeken wij beleefd het verschuldigde abonnementsgeld ons spoedig toe te zenden, daar er nog een enkele is, die de 3de jaargang nog niet betaalde.

Tenslotte allen hartelijk dank die ons in 1968 hebben verblijd en bemoedigd in onderscheiden opzicht ten voordele van ons blad. Laten wij rustig voortgaan om het voortbestaan van ons blad te bestendigen. Gezien op het verleden hebben wij goede moed, dat dit onbezorgd kan geschieden. Wie verblijdt ons in 1969 D.V.? Ons giro-nummer is 704350 t.n.v. Adm. Bewaar het Pand, Van Eeghenstraat 14, Alphen a/d Rijn.

v.d.L.

Naschrift.

Van H.K. te H., Ontario, Canada, ontving ik 5 dollar voor de lopende jaargang. We noteerden deze abonnee voor het boek van Ds. Kok over de Pelgrimsreis.

Willen de abonnees in de omgeving van Ancaster, die nog niet betaalden, dat weer doen op dezelfde wijze als de vorige jaren?

Met hartelijke dank en groeten aan vrienden en bekenden in het nieuwe land.

B.

wet. En toch, door Mijregeren de koningen en stellen de vorsten gerechtigheid. En daarom roept de kerk in aanbidding uit:

Bemin'lijk Vorst, Uw schoonheid hoog te loven,

Gaat al hetschoon der mensen ver te boven.

Eenmaal had God de mens geplaatst in de hof van Eden. In welk een gelukzalige toestand verkeerde de mens. Beelddrager Gods, om God te dienen naar hoofd, hart en hand als profeet, priester en koning.

Doch deze staat, waarin hij was geschapen, rustte op een veranderlijke grondslag, n.l. op de grondslag ener volmaakte gehoorzaamheid van één, die, hoewel geschapen zijnde naar den beelde Gods, vrij was om te staan en vrij was om te vallen. Zo lang de mens stond was daar een volmaakte vrede en gelukzaligheid, maar het heeft de mens niet goedgedacht God in erkenenis te houden. Het gebod, dat des levens was, heeft hij krachteloos gemaakt door Zijn daden. Zo liggen we door onze rampzalige val gans buiten God en Zijn zalige gemeenschap als ontroonde koningen hebben ons geschaard onder de zwarte banier van de vorst der duisternis. Zijn verklaarde vijanden van God en Zijn gezalfde Koning. Hoe diep rampzalig is onze toestand.

Het is zo juist afgedrukt in onze belijdenis: „Overmits al het licht, dat in ons was, in

duisternis is veranderd". Immers, alle werkzaamheden van de ziel en van ons verdorven verstand en wil vóór de bekering, werken de tegenstand in het werk der genade, zodat niemand gewillig is deze Zaligmaker aan te nemen.

Aan deze jammerlijke toestand ontdekt te worden is noodzakelijk, opdat we onszelf leren kennen als erfwachters van dood en hel. Gans hulpeloos en ellendig, want in de weg der ontledigende genade alleen wordt de ziel bewaamd om in Christus te geloven tot zaligheid. En als Van Lodenstein in zijn uitspanningen zegt:

Die met veel lof van Jezus wil preken,
Die moet eerst weten van Adam te spreken.

Kent ge iets van dat ontledigende, ontgrondende werk van God de Heilige Geest?

Bedenk, het gaat op een eeuwigheid aan. We kunnen menen veel te bezitten, en toch, dat we alles missen. De dwaze maagden meenden in te gaan, maar ze begonnen buiten te staan. Och, wat waren ze vlak bij de zaligheid. Er was maar een deurdikte tussen. Doch dat betekent dan ook alles, want de deur is Christus.

Dat we dit aan deze zijde van het graf leren, want straks is de genadetijd voorbij. Wie weet hoe spoedig.

Het kan zijn, dat de planken van onze doodkist reeds gezaagd zijn. En sterven is God

ontmoeten, onze Rechter. En deze Rechter kan alleen verzoend zijn in Hem, Die al een Kind geboren en als een Zoon gegeven is.

Velen zijn er, niet het minst in onze dagen, die in Jezus roemen, maar het is slechts een Jezus van papier, geen levende Borg, bevindelijk aan de ziel toegepast.

Velen spreken over geloof, doch het is een geloof zonder kracht, een geloof zonder bevinding. En dat is geen geloof, althans niet zaligmakend.

Volk, dat er door genade iets van heeft leren kennen, indien er iets is, dat onze liefde kan verwekken tot Hem, dan is het voorzeker Zijn menswording. O, kom dan, sla uw oog op dit beminlijk Voorwerp. Houd uw kaars dicht bij deze Zon. Overdenk wat een ondoorgrondelijke liefde de Vader in Christus ten toon spreidt. O verborgenheid der godzaligheid. God geopenbaard in het vlees.

We willen eindigen met het schone woord van de kerkvader Ambrosius, als hij zegt: „Zoete Jezus, Gij hebt Uzelf bedekt met het licht als met een kleed. Hebt nu ook Uzelf bekleed met onze menselijke natuur. Zijt het onderpand van Uw volk in de hemel (bedoeld wordt Zijn volk, dat nog op aarde verkeert, wijl Jezus reeds in de hemel is). Zijt ons gelijk geworden, opdat Gij ons aan U gelijk zoudt maken. Zijt tot onze armoede ingegaan, opdat we Uw rijkdommen zouden ontvangen. O Immanuël: „God met ons”.

S.

S.

gebracht en mij verlaten”.

Toen zeide Hoop: „Mijn broeder, nu hebt gij geheel en al het woord vergeten, dat van de goddelozen zegt: „Er zijn geen banden tot hun dood toe en hun kracht is fris. Zij zijn niet in moeite als andere mensen en worden met andere mensen niet geplaagd”. De angsten, die gij nu moet doormaken, zijn geen bewijs dat God u heeft verlaten, maar zij moeten dienen om u te louteren, en om te zien of gij u herinneren zult alles wat Zijn goedheid u deed ondervinden, en of gij in uw nood op Hem zult vertrouwen”.

Toen bemerkte de schrijver in zijn droom, dat de Pelgrim tot een stille overdenking was gekomen en hoorde dat Hoop tot hem zeide: „Heb goede moed: Jezus Christus maakt u gezond”. En zie, daar kwam verandering, het licht ging hem op in de duisternis. Vanuit het geloof begon de Pelgrim opeens met luide stem te spreken: „O, ik zie Hem weder, en Hij spreekt tot mij: Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen”. En wat was hem dat zoet en zalig destem zijns Liefste weer te mogen horen. En de vijand sloeg op de vlucht.

Nu waren beiden weer goedmoeds, en de vijand had geen vat op hen want de Heere stond steevast met de kracht van Zijn Woord in de jordaans des doods. In Hem is de overwinning. Door Zijn genade kan Hij het sterven zo gemakkelijk maken.

Gesterkt door de zoete inspraak van de Heere uit Zijn Woord, voelde de Pelgrim terstond vaste grond onder zijn voeten, en hieruit bemerkende dat het water zeer ondiep was, kwamen zij ongehinderd aan de oever.

Daar aan de overzijde van de rivier zagen zij weer de twee lichtgestalten, die hen opwachten. Deze traden hen dan ook terstond tegemoet, zeggende: „Wij zijn gediensstige geesten, uitgezonden tot dienst dergenen, die de zaligheid zullen beërven”. Zo begaven zij zich tezamen naar de poort.

Nu moet u weten, dat de stad op een hoge berg ligt, doch de pelgrims bestegen die zonder moeite, omdat die beide mannen hen krachtig steunden. Zij hadden daarenboven hun sterfelijk kleed in de rivier achtergelaten, hoewel zij daarmee wel de stroom waren ingegaan. Hierdoor traden zij met grote vlugheid en met spoed de berg op, hoewel de grondslagen der stad hoger lagen dan de wolken. Zij werden al hoger opgevoerd in de lucht, en spraken samen vol blijdschap, verheugd omdat zij veilig door de rivier waren gekomen en nu zulk een heerlijk geleide hadden.

Twee gezaligde zondaren werden hier door Gods ontfermende liefde in Christus opgenomen in heerlijkheid. Hun plaats is bereid in het huis des Vaders met zijn vele woningen.

N.

R. Kok

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

71

Nu zag de vaardige schrijver in zijn droom de beide pelgrims verder gaan tot zij de poort in het gezicht kregen. Verder bespeurde hij, dat tussen hen en de poort een rivier stroomde, maar er lag geen brug om er over te gaan.

De rivier was zeer diep.

Op het gezicht van deze stroom waren de pelgrims ontsteld, maar de mannen, die hen vergezelden, zeiden: „Gij moet deze stroom doorgaan anders kunt gij onmogelijk de poort bereiken”.

Daarop deden de pelgrims de vraag of er geen andere weg was, die naar de poort leidde. Want het gaan door de rivier bezwaarde hun hart.

„Ja — was het antwoord van de twee mannen — maar er zijn van de grondlegging der wereld af slechts twee mensen geweest, die deze weg mochten betreden, namelijk Henoch en Elia, en tot de jongste dag zullen er geen anderen meer zijn”.

En dat wordt gezegd op grond van dit woord: „Ziet, ik zeg u een verborgenheid: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden; in een punt des tijds, in een ogenblik, met de laatste bazuin; want de bazuin zal slaan, en de doden zullen onverderfelijk opgewekt worden, en wij zullen veranderd worden”.

Op deze woorden begonnen de pelgrims, en vooral de oudste, zeer twijfelmoedig te worden. Zij zagen in elke richting om zich heen, maar ontdekten geen enkele weg waardoor zij de tocht door de rivier konden vermijden. Nu vroegen zij hun geleiders, of de wateren overal even diep waren. Deze antwoordden: „Nee, maar wij kunnen u toch in dat geval niet helpen. Gij zult de wateren meer of minder diep vinden, naarmate van uw geloof in de Koning der plaats”.

Hierop gingen zij naar de rivier, en de voeten in het water zettende, begon de Pelgrim te zinken, zodat hij zijn vriend Hoop toeriep: „Ik zink in diepe wateren, de golven gaan over mijn hoofd en al de baren bedekken mij”.

Toen zeide de ander: „Wees goedmoeds, mijn broeder, ik voel de bodem en ik heb dus grond onder mijn voeten”.

Maar de Pelgrim sprak: „Ach, mijn vriend,

de angsten des doods hebben mij omgeven; ik zal het land, dat overvloeit van melk en honing, niet zien!” En nu kwam er over de Pelgrim zulk een grote duisternis en benauwdheid, dat hij niets kon onderscheiden. Hij geraakte ook eniger mate buiten kennis, zodat hij zich de liefelijke verkwikkingen, die hij op de weg had genoten, niet kon herinneren. Maar uit de woorden die hij kwam te uiten, sprak genoegzaam zijn angst en schrik, dat hij in de rivier zou omkomen en nimmer door de poort zou ingaan in de stad. Ook bemerkten degenen, die hem omringden, dat hij zeer gekweld werd door de zonden die hij had bedreven, zowel sedert als vóór de tijd waarop hij de pelgrimstocht had aanvaard. Ook bespeurde men, dat het was alsof boze geesten hem benauwden, want dat kon men opmaken uit de woorden die hij sprak.

Hoop had dus alle moeite om het hoofd van zijn broeder boven water te houden. Ja, soms was hij bijna weggezonden in de diepte en bracht hij hem meer dood dan levend aan de oppervlakte van het water.

Met die kwellingen van de Pelgrim bij het denken aan zijn zonden worden wij aangespoord onze zonden veel te belijden en te bevenen voor het aangezicht des Heeren, al weten wij dat zij geworpen zijn in de diepte der zee. De zee van Gods vergevende liefde in Christus.

Hoewel de Heere Jezus de zonde ten volle heeft beweend bij het dragen van de straf der zonde, want Zijn ziel was geheel bedroefd tot in de vloekdood des kruises, past het ons het smaken van Gods vergevende liefde wende over onze zonden te zoeken. En in dat wenen over onze zonden vanuit het geloof in Christus is een zondedodende kracht. Werden zij meer beweend.

Gedurig beproefde Hoop de Pelgrim te troosten, zeggende: „Broeder, ik zie de poort en mannen staan gereed om ons te ontvangen!” Doch de Pelgrim hernam: „U, u wachten zij, gij zijt altijd vol hoop geweest zolang iku gekend heb”.

„En gij evenzeer”, sprak hij tot de Pelgrim. „Ach mijn broeder — hernam deze — zekerlijk, indien mijn hart recht ware, zou Hij nu opstaan tot mijn hulp, maar om mijner zonden wil heeft Hij mij in deze benauwdheid

Naar de Catechisatie

50.

HET BEELD GODS (2)

Naar de oude dogmatische onderscheiding moeten we dus het beeld Gods, waarnaar de mens geschapen is, zien in *engere* en in *ruimere* zin. We hebben besproken wat we onder het beeld Gods in ruimere zin moeten verstaan, namelijk, dat de mens is een redelijk zedelijk schepsel. Naar deze ruimere zin heeft de mens het beeld Gods behouden na zijn val, terwijl hij het in de engere zin totaal verloren is, dat is de ware kennis, gerechtigheid en heiligheid.

We zouden het kunnen vergelijken met een wagen, die over een zandweg gaat. Is deze wagen uit het zicht gekomen, dan kunt u aan de sporen, die hij achterlaat, zien, dat de wagen er geweest is.

Wenu, aan die ruimere zin van het beeld Gods kunnen we zien, dat de mens het beeld Gods heeft bezeten. Want de mens is nog redelijk zedelijk en verantwoordelijk schepsel gebleven na de val, hoe verdorven en boos hij is geworden. Als we hierbij maar goed be-

denken, dat dit „enig licht der natuur”, zoals het in onze belijdenis staat, *niet* genoeg tot zaligheid is, want de mens is de ware kennis van God kwijt, alsook de oorspronkelijke gerechtigheid en heiligheid. Dit was toch het beeld Gods in de *engere* zin, zijn eigenlijke inhoud.

Dat de mens deze drie zaken bezeten heeft, kunnen we bewijzen uit het door Paulus genoemde *herstelde* beeld Gods door Christus in Kol. 3 : 10 en Efeze 4 : 24.

Hoe had Adam een zuivere kennis van God vanwege Gods Zelfopenbaring aan hem. Adam kende God aan de wind des daags, zo lezen we. Hij kende God in Zijn grote werken der schepping. Adam gaf de dieren namen naar hun aard.

Tot welk een hoogte zou de mens opgeklommen zijn in die kennis, wanneer hij staande was gebleven.

De mens bezat ook zuivere *gerechtigheid*, d.w.z. hij kon in alles beantwoorden aan de wet des Heeren, die hem in zijn hart was ingeschapen. En het was zijn lust en hoogste vermaak, naar die wet te wandelen. Zo stond hij *recht* tegenover God, zijn Schepper.

Zo was het ook met de *heiligheid*, die hij bezat. Hij was volkomen rein. Welbewust leefde de mens in volkomen gehoorzaamheid aan Gods wet. Daarom is het niet waar wat de roomsen, de wederdopers en de remonstranten leren. Die spreken van een staat van onnoozelheid, een staat tussen goed en kwaad in. Op deze manier loochenen zij dan ook de toerekening van Adams zonde aan alle mensen. Maar hoe kwam de mens er dan toe om ongehoorzaam te worden en te zondigen?

Wij mogen niet in de verborgen dingen treden om alles te kunnen verklaren. Dit is onmogelijk. „De verborgen dingen zijn voor de Heere onze God, maar de geopenbaarde voor ons en onze kinderen”, Deut. 29 : 29.

Wel weten we, dat de mens gezondigd heeft door *verleiding*. De zonde is van buiten af in hem gekomen. Daarom is de mens ook herstelbaar. Dit neemt echter zijn volle schuld niet weg. Want hij heeft *moed- en vrijwillig* gezondigd (Zondag 4).

Wie door ontdekkend licht dit leert verstaan, zal het belijden en die zal geen enkele verontschuldiging kunnen inbrengen voor God. O, welk een smart veroorzaakt dit. Zó rein en heerlijk en volkomen te zijn voortgekomen uit de hand van de Schepper van hemel en aarde, maar door het verlies van dit schone beeld Gods nu zo geheel verduisterd, boos en verkeerd, ja, zo verdorven te zijn geworden, dat het niet is uit te drukken en te peilen.

Daarom is het ook een verderfelijke leer, die Rome brengt. Zij beschouwt het beeld Gods als een *bovennatuurlijke gave*, als een extra toegift. Dit betekent, dat de menselijke natuur en wil door het wegvallen van deze gave toch niet geheel verdorven is geworden, maar slechts *verzwakt* (semi-pelagiaans).

En wat is nu eigenlijk het begrip „genade” bij Rome? Wel, alleen *helpende* genade om die verzwakte natuur en wil te hulp te komen. Dit komt dan dus hierop neer, dat God wat moet doen en de mens wat. Hoe volkomen strijdig is dit met Gods Woord, dat zo duidelijk leert, dat de menselijke natuur *geheel* verdorven is. Zie maar bij Ps. 14, Rom. 3 en zoveel andere plaatsen.

Maar afgezien van de roomse leer, ach, wat wordt dit ook klaar openbaar tegenwoordig bij de aanhangers van het nieuwe Evangelie, waarbij de zaligheid en het geloven geheel of gedeeltelijk in de hand van de *mens* gelegd wordt.

Blijft de mens dan niet volkomen verantwoordelijk gesteld voor het hem voorgestelde Evangelie? Mag hij dan maar *God* de schuld geven, wanneer hij niet gelooft en zich niet bekeert? Volstrekt niet. Maar dan wordt bij ontdekkend licht van de Heilige Geest geleerd, dat het niet-kunnen (en bovenal) niet-willen geloven geheel eigen schuld is. Dit zal de ontdekte zondaar ook van harte gaan erkennen en belijden. Dit is de oprechte „droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt”.

Dan wordt er iets van geleerd, dat er naast de duivel geen ongelukkiger en ellendiger schepsel is dan de gevallen mens!

Kent u hier iets van?

Het is noodzakelijk.

Zo wordt het Evangelie der zaligheid, het Evangelie van vrije genade, een bron van rijke vertroosting. Want daarin verklaart de drieënige God het zo aanbiddelijk heerlijk, dat er voor de grootste der zondaren, die zich alzo leren kennen, barmhartigheid en verzoening is.

Langs die weg der waarachtige bekering *herstelt* Gods Geest het verloren beeld Gods in de zondaar. En bij verdere beleving komt Gods kind er hoe langer hoe meer achter: noodzakelijk al meer vernieuwd te moeten worden naar ditzelfde Beeld, dat is: al meer zichzelf te leren kennen, maar ook de Heere en Christus tot wijsheid, rechtvaardigheid en heiligheid.

Zo wordt Christus al dierbaarder en gepaster. Want de gerechtigheid, die in die herstelling van Gods beeld wordt geschonken, is de *verworven* gerechtigheid van Christus, ook genoemd de „evangelische” gerechtigheid, omdat deze door het Evangelie uit louter genade wordt toegerekend.

En hoe staat het met de weer geschonken *heiligheid*? Wel, zij is ook door Christus verworven en met de herstelling van het beeld Gods wordt het beginsel van heiligheid bij de wedergeboorte in het hart gewerkt door de Heilige Geest.

Heeft de rechtvaardigmaking éénmaal plaats, de heiligmaking is een doorgaand werk, in dit leven nog onvolkomen, maar na dit leven zal zij eerst volkomen zijn bij Gods kinderen. Dan zal ook het beeld Gods ten volle hersteld zijn en zal God zijn „alles en in allen”.

Urk

H.v.L.

De waarheid van schepping en val

9

Wat is waarheid?

U zult zich misschien verwonderen over de vraag boven dit gedeelte geschreven: „Wat is waarheid?” Het is mogelijk dat u daarbij denkt aan de vraag van de grote twijfelaar, die nergens waarheid kan ontdekken. Zo bedoelen we deze vraag niet, al zouden we haast geneigd zijn ook in die zin deze vraag te stellen, als we letten op de menigte van meningen rondom de waarheid van schepping en val. Wij zetten deze vraag hier, vanwege het zware geschut dat tegen het gebruik van het woord „waarheid” van meer dan één zijde in stelling is gebracht. Ieder zal het begrijpen dat wij dit woord hier gebruiken in de zin van: in overeenstemming met de werkelijkheid, echt gebeurd. Waarmee we uiteraard geenszins beveren, dat met die betekenis het woord „waarheid” ten volle is weergegeven. Echter zijn deze artikelen ontstaan uit de drang om te schrijven tegen de ontkenning van de werkelijkheid, de feitelijkheid vooral van de eerste bijbelhoofdstukken.

Nu komt de kritiek: wie het woord „waarheid” zo gebruikt, is op een dwaalweg! Dit is niet de vertolking van het bijbelse woord „waarheid”. Het zou niet moeilijk zijn om voor deze kritiek woordvoerders aan te halen. Temidden van het koor van hen, die op een of andere wijze de feitelijkheid van Genesis 1-3 ontkennen, zijn er niet veel stemmen, die dit verwijt niet laten horen. Overigens zeggen we daarmee niet, dat ieder op dezelfde wijs dit lied zingt. Heel duidelijk spreekt dit verwijt in het geschrift, dat we vorige keer reeds genoemd en aangehaald hebben, namelijk „Klare wijn”. „Wanneer in de Bijbel werkelijk God aan het woord is, moet men Hem ook werkelijk aan het woord laten en Hem laten uitspreken. Dan moet men niet te voren al menente weten hetgeen Hij als God wel en niet kan zeggen. Dit doet men echter, wanneer men het bijbels woord „waarheid” rationalistisch misverstaat. In de Bijbel betekent Gods waarheid,

dat Hij trouw is en blijft, „Die trouw houdt tot in eeuwigheid”. Men aakt echter op dwaalwegen, wanneer men aldus gaat redeneren: God is waarheid en dus vinden we in de Bijbel als Gods Woord alleen maar juiste en betrouwbare uitspraken. Daarom kunnen er in de Bijbel geen fouten en tegenspraken voorkomen. Daarom mogen wij niet erkennen, dat er sagen, legenden of mythen in de Bijbel te vinden zijn, want dan zou niet alles echt gebeurd zijn.

Hoe begrijpelijk ook, men is met dergelijke redeneringen toch bezig op rationalistische wijze over Gods Woord te heersen in plaats van het gehoorzaam te volgen.”

Wij zijn niet gewoon om zulke lange citaten van anderen te geven. Citaten zijn meest vermoeiend voor de lezer en maken het de schrijver wat al te gemakkelijk. Vanwege het belang van de zaak, die ons bezig houdt, hebben we toch dit lange citaat hier overgeschreven.

Uit deze woorden klinkt immers al te duidelijk wat men voor bezwaren heeft tegen hen, die Gods Woord van a tot z als waar — dus ook: in overeenstemming met de werkelijkheid, echt gebeurd — aannemen. Een hele reeks bezwaren wordt opgesomd. U kunt het zo zelf wel zien, dat er inderdaad zwaar geschut is opgesteld. Het is nogal wat. Neem b.v. eens het eerste: „Die aan Gods Woord willen vasthouden, laten God niet aan het woord en laten Hem ook niet uitspreken”. Ik geloof wel, dat wij God niet zo gemakkelijk aan het woord laten. Van nature zelfs helemaal niet. ’t Is echter de grote vraag, wat dit te maken heeft met de geïnspireerde Heilige Schrift. Voor mij dacht ik dat God in deze openbaring van b.v. schepping en val wel gesproken had en daaraan buiten Zijn Woord niets had toe te voegen.

Het hoofdbezwaar is hier: wij vatten het bijbelse woord „waarheid” verkeerd op. We horen dus spreken van een rationalistisch misverstaan van dit woord.

U zult het weten dat het rationalisme de rede, het verstand op de troon verheven heeft. Zo kan alleen het Woord gewaardeerd worden naar het zakelijke waarheidsgehalte. Het vraagt naar een tastbare werkelijkheid. Zo worden b.v. de wonderen in Gods Woord ontkend door sommige rationalisten.

Anderzijds — en dat is de redenering van hen, die met zulke sterke verwijten komen — wordt door de belijders van Gods Woord de Heilige Schrift gemaakt tot een verzamelplaats van waarheden en bewijsplaatsen van de zuivere leer.

Nu is dit het wonderlijke, dat een dergelijke schriftbeschouwing de belijders van de waarheid van Gods Woord wordt aangewreven en daarna gezegd: „dat is fout, zo mogen we het woord „waarheid” niet verstaan. En men mist dan in het belijden van de waarheid de ontmoeting met de Schrift. En dat laatste wordt in „Klare wijn” benadrukt. Dan pas ga ik Gods Woord verstaan en heel anders zien. Het lijkt u misschien wel prachtig als u dit leest. Wees niet te snel met uw oordeel. Want — en daar gaat het om — in het benadrukken van die „ontmoeting” vindt min of meer een loslaten van de feitelijkheid plaats.

Zo wordt toch de grond onder de voeten weggegraven en mag het de vraag wel heten of er dan een ontmoeting met de Schrift plaats vindt of met mijn tevoren gevormd beeld van die Schrift.

Misschien denkt u, dat we overdrijven. Het mag van mij, maar heel duidelijk komt het naar voren in de wijze waarop ditzelfde geschrift spreekt over Genesis 1-3. Deze hoofdstukken mogen natuurlijk ook niet verstaan worden als een stuk Goddelijk waarheidsmededeling. Dat is in strijd met het bijbels woord waarheid! Het komt wel duidelijk uit. „Het wordt daarom tijd, dat men alom bevrijd wordt van de al te rechtlijnige vraagstelling of men nu het scheppingsverhaal geloven moet of niet, op straffe van een goed christen te zijn”. Genesis 1 is „een menselijke kompositie rondom de daden Gods”.

De bijbelse geschiedenis moeten we — volgens dit schrijven — niet laten beginnen bij Adam

en Eva, maar bij Abraham.

We houden hier maar op. Hier valt te vrezen, dat er van de waarheid niets overblijft.

Gelukkig, Gods Woord, ook Genesis 1-3 is de waarheid. En de waarheid van de Schrift komt uit in de waarheid naar de Schrift. Daarover D. V. de volgende keer.

D. Slagboom

UIT DE PRAKTIJK 27

De wegen des Heeren zijn wonderbaar; de mens weet altijd maar niet waar hij zijn moet; de zaligste ontmoetingen vinden soms plaats op tijden en gelegenheden waar wij het geheel niet zouden verwachten, want hoewel wij aan de middelen zijn gebonden, wil de Heere Zich naar Zijn vrijmachtig bestel gunstig openbaren waar wij het allerm minst verwachten en betoont Hij het een verrassend God te zijn voor Zijn volk, en staan alle wegen en middelen Hem ten dienste.

Het gebeurt, dat een mens zeer begerig is naar een zekere zaak of dag, zijn gedachten gaan er naar uit, hij verwacht er veel van, ja hij legt de begeerde zaak in zijn gebed voor de Heere neer en geniet een zekere zoetheid daarin. En toch, de Heere snijdt alles af, al zijn verwachting wordt als het ware de bodem ingeslagen, en hij komt met zijn verwachting beschaamd uit. En toch, achteraf bezien, wat bereidde de Heere plaats voor Zijn eigen werk op Zijn wijze.

Een treffende zaak ondervonde eens iemand, die zijn werkzaamheden in zulk een toestand ons breedvoerig meedeelde, en die wij de lezers van ons blad niet willen onthouden nu wij de Kerstdagen weer mogen naderen.

In de week voor de Kerstdagen was deze man in gedachten veel werkzaam omtrent het heilsfeit van de geboorte van de Heere Jezus. Het onschatbare geschenk van Godseeuwige liefde was veelal de stof van zijn overdenking. Welk een liefde ging daarvan uit, en wat een aangenaamheid voor zijn gemoed, daar hij geloven mocht, dat ook voor hem de Heere uit de hemel was neergedaald om verzoening aan te brengen.

De overdenkingen daarvan legden zulk een beslag op hem, dat hij soms zijn werk maar werktuigelijk verrichtte; zijn hart was niet in of bij zijn werk. Maar de Kerstdagen, die dit jaar in het midden der week vielen, naderden. Zijn begeerte om met de gemeente op te gaan in Gods huis was zeer sterk, om daar het wonder der menswording te mogen beluisteren en zich daarin te mogen verblijden. Zijn begeerten daartoe waren zeer sterk; hij mocht dit voor de Heere neerleggen in zijn gebeden. Maar het ging anders dan hij verwachtte, want tegen de avond van de laatste werkdag voor de Kerstdag deed er op één van de opspuitwerken, die zijn baas uitvoerde, een bedrijfsongeval voor, waardoor het noodzakelijk werd, dat er op de 1e Kerstdag gewerkt werd, en ook hij werd aangewezen om mee te gaan in de vroege morgen van de 1e Kerstdag.

Dat was voor hem een grote teleurstelling, en daarom probeerde hij alsnog van dat werk vrijgesteld te worden, maar zo kon hij niet praten dat hij er van vrij kwam, te meer daar deze dag niet op zondag viel, in welk geval hij zeker geweigerd had te werken. Ook de bemiddelende voorspraak van zijn voorman mocht niet baten. Morgenochtend om half zeven varen wij met de boot naar dat werk toe.

Zeër teleurgesteld keerde deze man 's avonds naar zijn huis. Hij kon er niet inkomen, dat nu al zijn verwachting was vergaan, al zijn lieve gedachten zakten weg. Wat begon hij zich verlaten en ellendig te gevoelen. Hij probeerde in zijn gebed zijn omstandigheden en behoeften neer te leggen, maar hij vond geen opening, en zo begaf hij zich ter ruste, maar niet om rustig te slapen, want deze dingen hielden hem bezig.

Al vroeg op de 1e Kerstdag stond hij op en maakte zich gereed voor vertrek. Bij zijn werk

aangekomen, werd hij aangesproken door de voorman, die zijn gemoedstoestand opgemerkt had, en deze betuigde hem nogmaals hoe gaarne hij hem had willen vrijwaren van dit werk, maar het niet in zijn vermogen had gelegen.

Met een motorboot voer men naar het aangegeven werk. Vanwege het koude weer zat onze vriend in de kajuit, en ingedachten verzonken. Hij werd liefelijk ingeleid in de wonderlijke wegen des Heeren, en dat Hij alles kan goed maken met Zichzelf; hij werd als ingewonnen ook voor deze leidingen en omstandigheden, waarin hij zich nu bevond. Hij kreeg te geloven, dat de Heere niets verkeerd deed, maar dat Hij het zo kan maken, dat we ons verwonderen moeten.

Toen hij hiermede onder de Heere mocht komen en ook deze wegen, waarin hij zich nu bevond, mocht goedkeuren, werden zijn gedachten heengeleid tot de geboren Koning, waarvan deze dag gedachtenis werd gesticht. De hebbelikheden werden gaande tot die gezegende Persoon; met kracht werd op zijn ziel gedrukt: Een Koning, Die het zaligst lot ver boven alle goon kan schenken, hetwelk met zoveel liefde gepaard ging, dat hij bij vernieuwing mocht geloven, dat die Koning ook hem geschonken was. Hij ontmoette hier geen vreemde, maar Hem, Die het eens voor hem had opgenomen. Hier werd het een bewondering voor hem in de kajuit van die oude boot, en ondervond hij dat de Heere aangeen tijd noch plaats gebonden is als het Hem belieft Zijn kinderen te bezoeken met Zijn zalige tegenwoordigheid.

Wat ging daar veel van uit om zo de nabijheid des Heeren te mogen ondervinden. Hij zonk als in het wonder weg, dat de Heere zo Zijn liefde aan zulke onwaardige had willen betonen. Met één woord: hij kon het niet op. Met een paar woorden mocht hij deze dingen aan de voorman vertellen met veel gevoel en zoete tranen.

Nadat tot omstreeks het middaguur gewerkt was, bleek er te weinig materiaal meegebracht te zijn om de zaak voldoende te repareren, en daarom moest de boot huiswaarts varen om het ontbrekende materiaal te halen. De voorman, alles overziende, zeide tot onze vriend: „Vaar jij maar vast mee naar huis, want wij kunnen wel een mannetje missen en dit werk komt toch wel klaar”.

Zo mocht hij huiswaarts varen, en zijn huisgenoten vertellen wat de Heere hem had doen ondervinden in een kajuit van een oude boot op de 1e Kerstdag. Ja, hij begeerde uit de volheid van zijn gemoed de Heere groot te maken, Die Zich in nederbuigende goedheid hem zulk een gedachtenisstichting van het eeuwige wonder deed beleven. Maar als de Heere eens overkomt dan schieten alle woorden tekort om Hem naar waarde te loven en te prijzen. Wat buigt men dan laag voor de Heere.

Deze gebeurtenis was hem zeer tot bemoediging en versterking. Jaren later ontmoette hij de voorman, die mede deze dingen niet vergeten was en hem herinnerde aan deze bijzondere ontmoeting.

Wij mogen ook uit deze gebeurtenis zien, dat de Heere de Getrouwe blijft om Zijn volk te onderhouden en te bemoedigen in de ure, dat zij het van node hebben, en dat soms naar menselijke wijsheid op ongelegen tijden en plaatsen.

J. van Heteren

Pastoraal kontakt

Op ziekenbezoek ontmoetten we eens een oude zuster, die reeds jarenlang door ernstiger reuma geweld niets kon doen, haar handen en voeten kon ze niet meer gebruiken, krom gegroeid door haar ziekte werd ze uit bed op een stoel gezet en van de stoel weer in bed. Zo ging het al jaren lang. Toen we met haar in gesprek kwamen, vertelde ze ons hoe moeilijk het haar de eerste tijd van haar ziekte geweest was om het met de Heere eens te wezen, dat Hij deze weg met haar hield. Toen in haar

jonge jaren de Heere haar te sterk geworden was en had overmocht en ze veel van de goedheid en liefde des Heeren smaken mocht, verlangde ze om niet oud te worden, om verlost te worden van een lichaam der zonde en des doods en de Heere volmaakt te mogen dienen en te verheerlijken. Wat heb ik vaak gezongen, zo zeide zij: Zij gaan van kracht tot kracht steeds voort, elk hunner zal in 't zalig oord van Sion, haast voor God verschijnen. Tot de Heere eens met kracht tot haar ziel sprak: „Ik zal ze leiden langs wegen, die ze niet geweten en langs paden, die ze niet gekend hebben”. Spoedig daarna openbaarden zich de eerste verschijnselen van haar ziekte, die haar meer dan dertig jaar aan bed en stoel zou binden. Hoe heeft de Heere mijn weg anders geleid dan ik gedacht had, vertelde ze. In die weg van beproeving en smart moest ik leren wie ik was en bleef in mijzelf, een arme zondares, opstandig en verkeerd, maar heeft de Heere mij doen ondervinden Wie Hij is voor de Zijnen in die gezegende Borg en Zaligmaker. Hoe de Heere Jezus in 'alle benauwdheid mede benauwd is geweest, hoe Zijn voetstappen stonden ook in mijn weg van pijn en smart en Hij daarin droeg de smart van mijn zonden; en nu is mijn weg van lijden in de gemeenschap met Christus tot loutering van mijn ziel en tot doding van mijn vlees, en mag ik nu de nabijheid des Heeren maar ondervinden, dan kan ik geen kwaad van de Heere denken.

Ja, de Heere leidt Zijn volk langs een omweg naar het hemelse Kanaan. Zo ging het eens met het volk van Israël toen de Heere het uitleidde uit het diensthuis van Egypte. In tien dagen hadden ze langs een rechte weg in Kanaan kunnen komen, maar God liet ze er veertig jaar over doen. En zo handelt de Heere nog vaak met Zijn pelgrimsvolk naar het eeuwige Sion. Wij moeten na ontvangen genade zoveel afleren en zoveel aanleren. Vandaar vaak die raadselachtige wegen, die de Heere met de Zijnen gaat. De Heere keurt voor hen de omweg naar Kanaan nodig om af te leren het Egypte der wereld te beminnen; afsterven moeten zij aan de wereld, aan de zonde, aan eigen lusten, aan hun ongerechtigheid en eigengerechtigheid. Weet, met niets van zichzelf kwam Israël in Kanaan. Met niets van zichzelf komt Christus' kerk eens in het land der rust. Alles moet wegvallen, alles moet te kort schieten. Maar dat is om ze te doen eten van het hemelse Manna en ze te doen drinken uit de geestelijke Steenrots, dat is Christus. Om ze te doen ervaren, dat ze met een eeuwige, trouwe Verbonds-God van doen hebben. En straks gaan zij achter de Ark Christus door de Jordaanwateren in de rust, waar zij verstaan dat de omweg Gods met hen gehouden in de woestijn, een weg was van enkel liefde, wijsheid en almacht, waarin God zorgde voor Zijn eigen eer en eigen werk. Mogen deze kostelijke lessen door Gods genade het deel zijn of worden van alle zieken, beproefden en bedroefden. Dat wij allen van deze zaken geen vreemde mogen zijn. Met niets van onszelf, maar met alles van de Heere, zo alleen komen we in het hemelse Kanaan, en leren we hier op reis dagelijks uit de hand Gods te leven, het geloof te beoefenen en op de Heere te vertrouwen.

Uit: Ons Gemeentebld, 9e jaargang nr. 12

ORGELS

Laat nu uw oude huisorgel verbouwen tot een leuk modern orgeltje, aangepast aan elk interieur; houtsoort en model naar keuze.

Niet meer trappen, doordat er een elektrische windvoorziening wordt aangebracht (ook in bestaande orgels).

Wij komen gratis bij u kijken. Op al onze orgels krijgt u twee jaar garantie. Sinds kort ook agentschap van alle elektronische orgels en piano's. Verbouw, nieuwbouw, schoonmaken, stemmen van huisorgels. Nieuwbouw, restauratie, stemmen, etc. van kerkorgels. Vraag geheel vrijblijvend inlichtingen en laat u deskundig inlichten door ervaren orgelmakers.

Firma Hoogenes en Baartman

Waterhoenstraat 7, Lisse.